

პაყაროქაგროქონ

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

В ԽՈԱռօրյա կյանքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք կարող են բախվել մի շարք չնախատեսված իրադարձությունների հետ, որոնք կարող են նրանց ֆինանսական վնաս հասցնել: Հենց նման անկանխատեսելի իրադարձությունների դեպքում և ռիսկերի հաղթահարման հարցում նրանց օգնում է ապահովագրությունը:

Ապահովագրությունը ֆինանսական գործիք է, որն օգնում է խուսափել կամ նվազեցնել հնարավոր ռիսկերի հետևանքով առաջացած ֆինանսական կորուստները: Ապահովագրական գործունեության հիմնական սկզբունքը հետևյալն է. ապահովագրողը (ապահովագրական կազմակերպությունը) ապահովագրում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց այն ռիսկերից, որոնց նրանք կարող են հանդիպել և նրանց տրամադրում է ապահովագրական վկայագիր և պայմանագիր, որը սահմանում է ապահովագրության պայմանները:

Ապահովագրություն ձեռք բերելու համար ապահովագրված անձինք նախապես համաձայնեցված պարբերականությամբ ապահովագրական կազմակերպությանը վճարում են ապահովագրավճարը, այսինքն՝ դրամական ներդրումը:

ՄԱպահովագրված դեպքի պատահման դեպքում, այսինքն՝ նախապես որոշված ռիսկերը տեղի ունենալու դեպքում, ապահովագրական կազմակերպությունը ապահովագրված անձանց կփոխհատուցի վնասը պայմանագրի պայմանների և ապահովագրական սահմանաչափի համաձայն: Ապահովագրության սահմանաչափը նախապես որոշվում և նշվում է ապահովագրական վկայագրի մեջ:

Խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ ծախսերը ավտոմատ կերպով չեն փոխհատուցվում, և ապահովագրված անձը պետք է դիմի ապահովագրական կազմակերպությանը այդ պահանջով: Ապահովագրական վկայագիրը կարող է նախատեսել ֆրանչիզա: Ֆրանչիզան կարող է լինել պայմանական կամ անվերապահ: Վկայագիրը կարող է ներառել նաև գրոյական ֆրանչիզա: Իր հերթին, ֆրանչիզան իրենից ներկայացնում է վնասի նվազագույն չափը, որը ապահովագրողը չի փոխհատուցի:

Ապահովագրությունը կարող է լինել կանավոր կամ պարտադիր:

Ի տարբերություն պարտադիր ապահովագրության, որտեղ ներգրավվածության պայմանները սովորաբար սահմանվում են օրենքով, կանավոր ապահովագրության մեջ ներգրավումը կանավոր է և կախված է ապահովագրվողի կամքից:

Ըստ այդմ, ապահովագրության պայմանագիրը կնքվում է կողմերի համաձայնության հիման վրա: Առանձնացնում են ապահովագրության երեք հիմնական ուղղություն՝ անձնական, գույքի և պատասխանատվության ապահովագրություն:

Անձնական ապահովագրություն

Անձնական ապահովագրության հիմնական տեսակներն են առողջության, ճանապարհորդության և կյանքի ապահովագրությունը:

Մեզանից յուրաքանչյուրը կարող է կանգնել առողջության վատթարացման վտանգի առաջ, իսկ բժշկական ծառայություններն ու դեղամիջոցները, շատ դեպքերում, թանկ են: Առողջության ապահովագրությունը թույլ է տալիս նման դեպքերում նվազեցնել կամ ամբողջությամբ խուսափել բժշկական ծախսերից: Բացի այդ, առողջության ապահովագրությունն օգնում է մեզ ապահովել, որ մեր առողջական վիճակը երկարաժամկետ բացասական ազդեցություն չունենա մեր և մեր ընտանիքի ֆինանսական բարեկեցության վրա:

Առողջության ապահովագրությունը կարող է լինել ինչպես մասնավոր, այնպես էլ պետական (այս դեպքում պետությունը փոխհատուցում է շահառուի բժշկական օգնության ծախսերը):

Աշխարհում կան բազմաթիվ առողջապահական համակարգեր, և շատ դեպքերում հանդիպում են մասնավոր և պետական ապահովագրության տարբեր համակցություններ:

Վրաստանում 2013 թվականից գործում է համընդհանուր առողջապահության պետական ծրագիրը, որի նպատակն է ապահովել բժշկական ծառայությունների հասանելիությունը բնակչության համար:

Ճամփորդության ապահովագրությունը ծածկում է ճանապարհորդելու հետ կապված ռիսկերը, ինչպիսիք են, օրինակ՝ բժշկական օգնության կամ ճանապարհորդության չեղարկման, կորցրած ուղեբեռի և այլ չնախատեսված իրադարձությունների հետ կապված ծախսեր. հետևաբար, ապահովագրության այս տեսակը շատ գործնական և տարածված է:

Կյանքի ապահովագրությունը հիմնականում ապահովում է ապահովագրված անձի մահվան դեպքում դրամական փոխհատուցում նրա ընտանիքին կամ ժառանգորդին:

7 խարհում տարածված են կյանքի ապահովագրության բազմաթիվ տեսակներ: Կյանքի ապահովագրությունը կարող է կապված չլինել մահվան ռիսկի հետ (օրինակ, ապահովագրական փոխհատուցումը կարող է վճարվել, երբ դուք հասնում եք որոշակի տարիքի): Որպես կանոն, կյանքի ապահովագրության տեսակները երկարաժամկետ են: Հարկ է նշել, որ Կրաստանում ապահովագրական կազմակերպությունների կողմից կյանքի կարճաժամկետ ապահովագրության և առողջության ապահովագրության միացումը ընդունված պրակտիկա է:

Գույքի ապահովագրություն

Գույքի ապահովագրությունը թույլ է տալիս խուսափել մեր անշարժ կամ շարժական գույքին սպառնացող ռիսկերի հետ կապված ծախսերից: Գոյություն ունեն գույքի ապահովագրության մի քանի տեսակներ, և դրանք հնարավոր է խմբավորել հետևյալ կերպ.

1. Գյուղատնտեսական ապահովագրությունը (ագրո-ապահովագրություն) կարող է ներառել գյուղատնտեսական

գյուղատնտեսական մշակաբույսերի, կենդանիների, թռչունների, ձկների և գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների այլ գույքի ապահովագրություն:

Գյուղատնտեսական ապահովագրությունը լավ միջոց է պաշտպանվելու գյուղատնտեսական այնպիսի ռիսկերից, ինչպիսիք են բնական աղետները (ներառյալ՝ կարկուտ, հրդեհ, ջրհեղեղ, երաշտ և այլն) կամ կրծողների և միջատների կողմից գյուղատնտեսական կուլտուրաների վնասումը:

2. Տրանսպորտի ապահովագրությունը ներառում է տրանսպորտային միջոցների (օրինակ՝ ավտոմեքենաների, նավերի և ինքնաթիռների) ապահովագրությունը և նվազագույնի է հասցնում ավտովթարի հետ կապված չնախատեսված ֆինանսական ծախսերը:

3. Գույքի ապահովագրության այլ տեսակներ. ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք կարող են ապահովագրել իրենց սեփական կամ բիզնեսի գույքը (օրինակ՝ բնակելի կամ գրասենյակային շենքեր, մեքենաներ, ընտանի կենդանիներ, կահույք, թանկարժեք իրեր) տարբեր ռիսկերից, ինչպիսիք են՝ գողությունը, կողոպուտը, վանդալիզմը, բնական աղետները և այլն: Հիշեք, որ ապահովագրությունը չի փոխհատուցում ժամանակի ընթացքում գույքի մաշվածությունից հասցված վնասը:

ապահովագրությունը չի փոխհատուցում ժամանակի ընթացքում գույքի մաշվածությունից հասցված վնասը:

Պատասխանատվության Ապահովագրություն

Պատասխանատվության
ապահովագրությունը ֆիզիկական և
իրավաբանական անձանց
հնարավորություն է տալիս խուսափել
ֆինանսական կորուստներից՝ կապված
իրենց գործունեության հետևանքով
երրորդ անձի կյանքին, առողջությանը
կամ գույքին հասցված վնասի
հատուցման հետ: Երրորդ անձանց
հանդեպ պատասխանատվության
ապահովագրությունը կարող է
ներառել մասնագիտական
պատասխանատվության
ապահովագրություն, որը պաշտպանում է
ապահովագրված անձանց այնպիսի
դեպքերից, երբ նրանք իրենց
մասնագիտական գործունեության
ընթացքում ականայից վնաս են հասցնում
երրորդ անձանց: Մասնագիտական
պատասխանատվության
ապահովագրությունը հաճախ

օգտագործվում է բժիշկների,
աուդիտորների, ճարտարապետների և
այլ մասնագետների կողմից: Օրինակ՝
Վրաստանում նոտարների մեծ մասն
օգտվում է մասնագիտական
պատասխանատվության
ապահովագրությունից, ինչը նշանակում է
նոտարի անզգուշության հետևանքով
երրորդ անձին պատճառված վնասների
փոխհատուցում:

Բացի այդ, բժիշկների կողմից
մասնագիտական
պատասխանատվության
ապահովագրության կիրառումը լայն
տարածում ունի ամբողջ աշխարհում, որը
ծառայում է բուժական պրոցեդուրաների
և կլինիկական փորձարկումների
ընթացքում հիվանդին պատճառված
վնասի փոխհատուցմանը:

Քաղաքացիական
պատասխանատվության
ապահովագրություն, որը ներառում է նաև
գործատուի պատասխանատվության
ապահովագրությունը աշխատողի
կողմից աշխատավայրում ստացած
վնասվածքների համար, ինչպես նաև
երրորդ անձանց հանդեպ
պատասխանատվության
ապահովագրությունը (որը երբեմն
կոչվում է ավոպատասխանատվության
ապահովագրություն), որն օգնում է
ապահովագրվողին այն դեպքում, եթե
ավտոմեքենա վարելիս նրա
մեղավորությամբ վնասվի երրորդ անձ
կամ գույք:

Քաղաքացիական
պատասխանատվության
ապահովագրության ձևերից է նաև,
այսպես կոչված, աճող վտանգի
պատասխանատվության
ապահովագրությունը (վտանգավոր
ձեռնարկություններ), որը ծածկում է
բարձր ռիսկային (օրինակ՝ միջուկային
կամ քիմիական) ձեռնարկությունների
կողմից երրորդ անձանց և շրջակա
միջավայրին հասցրած վնասից
առաջացած ծախսերը: Հաշվի առնելով, որ
ապահովագրված դեպքի առաջացման
դեպքում ապահովագրական
կազմակերպությունը բոլոր դեպքերում չէ,
որ փոխհատուցում է վնասը:
Ապահովագրության պայմաններն ունեն
«բացառություններ», որտեղ նշված են, թե
որ դեպքում ապահովագրական
կազմակերպությունը չի փոխհատուցի
վնասը: Նաև գումարը չի փոխհատուցվի,
եթե վնասը կապված է ապօրինի արարքի
հետ կամ երբ ապահովագրական
կազմակերպությունը դիտավորյալ թյուր
իմացության մեջ է գցվել: Օրինակ՝
ավտովթարի դեպքում
ապահովագրական կազմակերպությունը
չի ծածկի վնասը, եթե մեքենան վարել է
ալկոհոլի կամ թմրամիջոցների
ազդեցության տակ գտնվող անձը:

Հենց այս սահմանափակումներն են
մեծացնում ապահովագրված անձի
պատասխանատվությունը: Շատ
չնախատեսված դեպքեր են պատահում
կյանքի ընթացքում, ուստի կարևոր է, որ
մարդիկ և ընկերությունները նախապես
հոգ տանեն նման դեպքերի պատահման
դեպքում ֆինանսական ռիսկերը
նվազեցնելու կամ նույնիսկ վերացնելու
մասին: Ապահովագրության համար
գումար վճարելը շատերին տարօրինակ է
թվում, քանի որ, ի տարբերություն ինչ-որ
բան գնելու կամ պարտք վերցնելու,
ապահովագրության իրական, շահավետ
ազդեցությունը մենք տեսնում ենք ոչ թե
ակնթարթորեն, այլ ապագայում՝
չնախատեսված և տհաճ հետևանքների
առաջացման ժամանակ:
Այնուամենայնիվ, այսօր շատ կարևոր է
մտածել վաղվա օրվա մասին:
Ապահովագրությունն իր հերթին կօգնի
մեզ պաշտպանել ինքներս մեզ, մեր
ընտանիքը, գործը/բիզնեսը և
մասնագիտական գործունեությունը և
հասնել ֆինանսական հանգստության և
կայունության:

Մաղթում
ենք ձեզ ֆինանս
ական
հանգստո
ւթյուն:

